

הדלקת נרות: 16:36

צאת השבת: 17:48

מוצ"ש לר"ת: 18:25

הזמנים לפי אופק ירושלים

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הר"ג אבנר קוזאס שליט"א

ביחד

התנדבות

נשים לב לעובדה מעניינת. אחרי שמלים את התינוק, מברכים את אבי הבן ואומרים: 'כשם שנכנס לברית, כך יכנס לתורה, לחופה ולמעשים טובים'.

למה 'המעשים הטובים' באים רק אחרי 'החופה'? למה לא אומרים: 'למעשים טובים' ו'לחופה'...? האם רווק לא עושה מעשים טובים?

התשובה היא, שמעשי הרווק אינם יכולים להעיד על טוב לבו של האדם. כלומר קשה להוכיח שאדם רווק הוא טוב בעצם.

המידה של 'מעשים טובים' באה לידי ביטוי רק כאשר האדם נשוי, ויש לו פרטנר לחיים.

• אריק הוא בחור רווק שמתנדב במגן דוד אדום. לכאורה הוא בחור טוב שמשרת את הציבור ללא תמורה. אבל זו לא הוכחה לכך שהוא בחור טוב כי יש כל מיני סיבות אפשריות להתנדבות זו. אולי הוא מתנדב כי משעמם לו בבית, אולי הוא מתנדב כי הוא אוהב את האקשן של הסירות, ואולי בגלל שהוא רוצה לעשות רושם על הסביבה, וחוף מזה הוא רק מתנדב...

• איריס מתנדבת בארגון 'יד-שרה' בהשאלת מכשירים רפואיים. מי יכול לקבוע שהיא בחורה טובה? אולי היא מתנדבת כדי להימנע מעזרה בבית הוריה, כגון ספונג'ה או שטיפת כלים... אולי היא נמצאת שם כי היא רוצה להרשים ולזכות בבחור טוב?

רווק ורווקה לא יכולים להוכיח שהם טובים במהותם. את טוב לבם נוכל להכיר רק כשהם יהיו במסגרת המשפחה עם ילדיהם.

חיי רווקות הם חיי התנדבות, לעומת זאת חיי נישואין הם חיי התחייבות. המתנדב עושה דברים כאשר נוח לו וטוב לו, המתחייב עושה דברים גם כשלא מתאים לו.

התכונות האמיתיות של האדם מתגלות דווקא כשהוא מתחייב, וזה מלמד גם על האופי והעקביות.

העקביות וההתמדה הם גורם חשוב ביותר באופיו של האדם. ולכן אמרו חז"ל: 'גדול המצווה ועושה, ממי שאינו מצווה ועושה'. חכמים ציינו לשבח אדם העושה מתוך מחויבות, יותר מאשר אדם העושה מתוך התנדבות. וזאת מכיוון שאין בלב המתנדב משהו שימנע ממנו לעשות, הוא 'זורם עם זה' ונהנה מזה. אבל למתחייב יש קול פנימי שקורא לו להתנגד למצבו, וכשהוא מתגבר עליו הוא מתעלה, ומעצב את אישיותו להיות אדם טוב יותר.

(מתוך הספר 'ביחד')

פרשת השבוע

מכת בכורות

מכת בכורות היא המכה העשירית שספגה מצרים. במכה זו נשבר פרעה לגמרי עד שאמר "קומו צאו מתוך עמי גם אתם גם בני ישראל..." "מדוע דווקא במכה זו נכנע פרעה? התשובה לכך נעוצה באופי המכה. ראשית המכה הזו ביררה למצרים מי באמת בכור.

ושנית היא הוכיחה שליטה באדם עצמו. עד כה המכות הוכיחו שליטה בכוחות הטבע לסוגיהם, שליטה בחיות למינם, שליטה בגורמי השמים, אבל כאן הוכח שהקב"ה שולט גם על האדם. דבר זה הבהיל את פרעה מאד כיון שהוא בעצמו היה בכור. זאת ועוד מכה זו הייתה מורכבת ממספר גורמים כפי שנלמד בהמשך.

אומר הכתוב "ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי כל בכור בארץ מצרים... אני ה'" ולמדנו בהגדה של פסח שהקב"ה בכבודו ובעצמו היכה במצרים – "אני ולא מלאך אני ולא שרף אני ולא שליח אני ה' אני הוא ולא אחר".

מצד שני כתוב בהמשך "ולא ייתן המשחית לבא אל בתיכם לנגוף" משמע שהיה כאן משחית שהוא זה שהרג במצרים. איך ניתן ליישב את שני הפסוקים? כתב החתם סופר שהמשחית שכתוב בפסוק אינו מלאך אלא חרבו של הקב"ה. וההסבר כך הוא – בוודאי שהמצריים שהיו רשעים ואכזרים לא יזכו למות על ידי הקב"ה בכבודו ובעצמו מכיוון שמיתת נשיקה זה שייך רק אצל הצדיקים הגדולים. אם כן איך נאמר "ועברתי..." והכיתי...?"

אלא שהקב"ה ירד למצרים ולקחת את חרבו שהוא המשחית והכה את בכורי מצרים בעצמו על ידי החרב והיו המצרים מפרפרים עד הבוקר ובבוקר בא מלאך המוות ולקח את נשמתם. זאת אומרת המכה ניתנה ע"י הקב"ה אבל לקחת הנשמה נעשתה ע"י המלאך.

ובאמת שואלים מדוע לא שלח הקב"ה במקומו מלאך שיכה במצרים למה הוא יתברך צריך לעשות זאת? הסביר הרב דסלר שמצרים הייתה ארץ כל כך טמאה שאפילו מלאך שהיה עובר בה היה נפגם.

כמו שמצינו בבריאת העולם על שני מלאכים שקטרגו על בני אדם שהיו חוטאים בעריות עד שהקב"ה הורידם לכאן והם בעצמם נכשלו בבנות האדם ומזה נולדו הענקים שגופם נמתח מהארץ לרקיע שמרמז שהם לקוחים גם מכאן וגם מהשמיים.

פרעה היה היחיד שניצל וגם בים הוא היה היחיד שניצל מטביעה והוא זה שאמר "מי מכה באלים ה'" ובסוף פרעה ברח משם והפך להיות מלך נינווה עד שבא יונה הנביא והחזיר אותו ואת עמו בתשובה. מי שאמר "מי ה' אשר אשמע בקולו..." את ה' לא ידעתי... הוא זה שיודה, יחזור בתשובה ויהלל את הקב"ה.

שבת שלום ומבורך - אבנר קוזאס

בדיחה

נוסע במונית טפח קלות על הכתף של הנהג בכדי לשאול אותו משהו. הנהג נתן צרחה איומה איבד שליטה על המונית, כמעט נכנס באוטובוס, ועצר סנטימטר מחלון ראווה. דקות מעטות היה שקט במונית, ואז פנה הנהג לנוסע ואמר: "בבקשה, לעולם אל תעשה את זה שוב, כמעט והתעלפתי!". הנוסע, שהיה גם הוא בהלם, התנצל, ואמר שלא תאר לעצמו שנגיעה בכתף תגרום לבלגן כזה. הנהג השיב לו: "זו לא אשמתיך, היום זה היום הראשון שלי בתור נהג מונית, במשך 25 השנים האחרונות נהגתי ברכב של חברה קדישא!!!"

ספרות ומדיה - המשך

ואם יבוא השואל וישאל: וכי בתורה אין סיפורי אלימות קשים? כגון קין והבל, או סיפורים של עריות כגון יוסף ואשת פוטיפר וכדומה?

נענה ונאמר: ראשית, את התורה כתב הקב"ה וכל המקרים שמובאים בה נובעים ממקום טהור. מה שאין כן בספרות הרגילה שאותה כתבו בני אדם שנגועים בדחפים ורצונות.

שנית, כשמספרים לילדים מאורעות מהתנ"ך מספרים להם אותם בהדרגה. למשל, מעשה קין והבל. בתחילה אומרים להם שהם התקוטטו. וכשהם גדלים קצת מסבירים להם שקין הרג את הבל. ורק כשהיו בוגרים הם ילמדו באיזה אופן זה נעשה.

וכן לגבי הסיפור עם יוסף ואשת פוטיפר. כשהילדים קטנים מסבירים להם שהיא רצתה להתחתן איתו והוא סירב, ורק כשהם גדלים מרחיבים להם קצת יותר בנושא, כפי הבנתם.

ועל זה אמר שלמה המלך: "חִנְךָ לְפַעַר עַל פִּי דְרָכֶוּ גַם פִּי יִזְקֶיךָ לֹא יִסּוּר מִמֶּנָּה". כלומר, צריכים 'להאכיל' את הילד בקצב שלו.

אי אפשר להלעיט תינוק באבטיח, מתחילים עם התמיסות ואחר כך עוברים למוצקים. גם ספרים וסיפורים דמיוניים התלושים מהמציאות לגמרי אינם מומלצים, מפנין שהם משאירים את הילד בבועה שלא תועיל לו לעתיד. סיפורים כמו 'מלחמת הכוכבים' 'הארי פוטר' וכיוצא בזה לא מקדמים ולא מחנכים את הילדים.

הסיפורים הללו מרגילים את הילד לחיות בעולם של דמיון, וכשהוא גדל יהיה לו קשה לצאת מזה. ההתנהלות שלו תהיה תלושה ולא מציאותית, כמו שאומרים היום: הוא חי בסרט. לעומתם, סיפורי הפעלה וחינוך, טובים שבעתיים.

ניתן דוגמא: רינה ילדה בכיתה ד', וכבר שבוע שהיא לא מגיעה ללימודים. וכל כך למה? מפני שהיא צריכה להרכיב משקפיים.

היא פוחדת מתגובת החברות לכיתה, שעלולות לקרוא לה משקפופרית... מה עושים? מספרים לה סיפור שיעצים אותה ויפעיל אותה להגיע לכיתה עם המשקפיים, ונותנים לה כלים להתמודד עם התגובות של הילדות בכיתה.

הסופר חיים ולדר, כתב סדרת ספרים נפלאה ושמה 'ילדים מספרים על עצמם'. בספרים אלו הוא כותב בלשון הילדים שמספרים לילדים, על התמודדויות שונות שקורות לכולם בגילאי הילדות.

סיפור לשבת

המקובל הרב שלום שרעבי זצוק"ל

הנער שלום לא הסתפק בלימוד אצל המארי, ונפשו האצילה ביקשה לחזור אל נבכי הסוד של התורה הקדושה. עוד בהיותו רך בשנים למד ימים כלילות לאור הנר והחל בכוחות עצמו ובדבקתו הרבה, שוחה בים התלמוד ובלימוד חכמת הקבלה, תורת החן, חכמת הנסתר. שעות רבות היה עובד את קונו בדרכו המיוחדת, בצניעות ובהעלמה, ואין איש יודע מה גודל האור המאיר וזורח מתוכו, ורק לאחר שנים יגלו חכמי הקבלה, כי נשמת הילד שלום היא ניצוץ נשמת האר"י הקדוש, שבא לעולם בדמות הרש"ש.

בלילות, למד לאור הנר את הסוד והנסתר שבועמק התורה. לאחר פטירת אביו, נאלץ לפרנס את אחיו ואימו בגשם ובשרב. צער רב הצטערה אימו, על כי בנה בכורה, הילד המעולה, נאלץ לפרנס ורק בשבת שב אל ביתו. בצעירותו, עסק ברוכלות ובהיותו נער עלה לארץ אל ירושלים. טרם עלייתו כבר היה מלא וגדוש בתורת הנגלה והנסתר. בהגיעו אל ראש ישיבת 'בית אל-י' בה חפץ בכל מאודו ללמוד, ברוב ענווה, עשה עצמו כנער תם וביקש להתקבל כשמש בישיבה. ראש הישיבה, ר' גדליה חיון קיבל אותו ומאותו יום היה ר' שלום מעורר את התלמידים משנתם בחצות הלילה, מגיש לפני החכמים שתייה חמה, מסדר את הספרים וממלא את פחי המים ממי הבור.

במקביל היה מקשיב לשיעורים ולומד מבלי שאיש ישים לב. כאשר חכמי הישיבה התקשו בסוגיות להן לא מצאו תשובות ישב ר' שלום והסתיר את עצמו על אף שידע את התשובה. פעם אחת היה שרוי ראש הישיבה בצער על שאינו מוצא תירוץ לקושייתו, כתב ר' שלום את התשובה והניחה בין דפי הספר של רבו. כך המעשה נמשך מספר פעמים. לאחר מכן, גזר ר' חיון על תלמידיו לגלות מי מטמין את התשובות בספרו. אך ר' שלום שלא נכלל בין התלמידים עליו לא חלה הגזרה. עד שבתו של ר' חיון, חנה, החליטה לארוב ולראות מי הוא זה שכותב את התירוצים ושם בספרו של אביה. לתדהמתה הרבה, ראתה את ר' שלום בשעת מעשה וגילתה לאביה, ר' שלום הודה וביקש מר' חיון להישאר נסתר. לאחר זמן לקחו לחתן לבתו.

ביום פטירתו של ר' חיון, התקבצו כל חכמי הישיבה, ורבים מהמוני העם, לחלוק לו כבוד אחרון, כשכולם תוהים, על מי יטיל הרב

בצוואתו, לעמוד בראש הישיבה. פתחו תלמידי הרב את מכתב צוואתו, בתוכה היה כתוב: "מצווה אני עליכם למנות אחרי את המקובל האלוקי, אשר רוח אלוקים בקרבו, הרב הגאון רבי שלום התימני 'משרת הישיבה'. התלמידים חשבו כי דעת הרב חיון חלילה השתבשה בעת שכתב את הצוואה, שהרי איש מהמונים לא ידע עד אותו הרגע את גודל קדושתו של הרש"ש, ניצוץ נשמת האר"י. אז פתחה הצדקת חנה ביתו של הרב חיון את פיה ואמרה לנאספים, "משרת" זה, אינו אלא צדיק יסוד עולם נסתר במעשיו, ובחוכמתו הגדולה הצליח להסתיר מכס את ידיעותיו בתורה בנגלה ובנסתר. כל סודות התורה נהירים וברורים לו, כמו שנהירים לו סמטאותיה של ירושלים של מטה.

בכל לילה נהג רבינו לערוך תיקון-חצות ליד הכותל המערבי. ישב על הארץ ובכה בדמעות שליש ובקול גדול שאג כארי על חורבן בית המקדש. כך קונן בכל לילה כשעתיים תמימות. יום אחד בא לגור סמוך לכותל המערבי הקאדי של ירושלים, שהיה צורך היהודים. והנה בחצי הלילה התעורר הקאדי לקול בכי ויללה שבקע מהכותל, ולא יכל להירדם עוד. בלילה השני חזר ונשנה הדבר. מיד קרא למשרתו וציווה לחקור את פשר הדבר. הלך המשרת ומצא את רבינו בוכה ומקונן כדרכו מתחת לחלון בית הקאדי. חזר וסיפר זאת לאדוניו. ביקש הקאדי לשלוח יד ברבינו וציווה לחייליו עושי דברו להמית את הרש"ש.

למחרת בחצי הלילה כאשר רבינו בא לכותל המערבי לערוך תיקון-חצות, קרבו אליו החיילים וחרבם שלופה בידם. הם הרימו את זרועם להכותו מכת חרב והיא נשארה תלויה באוויר. רגליהם דבקו לאדמה ולא יכלו לזוז ממקומם והדיבר נעתק מפיהם. הקאדי שמע את רבינו עורך תיקון חצות ומיד ירד מביתו וראה את החיילים עומדים על מקומם. צעק עליהם ולא ענו אותו דבר. ביקש להכותם והם כאבן דומם לא נעו ממקומם והבין כי רבינו איש קדוש. למחרת בחצי הלילה, כאשר שמע שוב את קול הבכי ירד הקאדי מביתו ונפל לרגלי רבינו וביקש ממנו מחילה וכפרה וביקש שישב לחיים כבראשונה את החיילים. עשה כן רבינו ומן היום ההוא יצא שמעו כקדוש ונורא עד מאוד.

בחג הפסח שנת ה'תקמ"ב קיים הרש"ש את מצוות אכילת מצה עם ייחודים וסודות נעלים, נתנמנם לאחר הסדר ואז הודיע שהגיע זמנו להפטר מהעולם. לפני פטירתו התעטף בטלית ותפילין, הרבה בלימוד תורה בכוונות וייחודים, הבטיח שהמתפללים על קברו לכל ישועה נדרשת, תפילה בלב תמים לא תחזור ריקם, והחזיר נשמתו לבורא. (פניני עין חמד)

שבת זוגות

ארגון 'ביתנו החדש' שמח להזמין אתכם לשבת בוטיק לזוגות עם הרב אבנר קוואס במלון בוטיק ליד הכותל המערבי

פרשת תרומה, ט"ו - א' אדר פ"ה 1/3/25

במהלך השבת יינתנו הרצאות מפי הרב אבנר קוואס שליט"א בנושא זוגיות, חינוך ילדים והשקפה

פנסיון מלא - וכיבוד עשיר במהלך השבת!

לפרטים והרשמה: *9421 שלוחה 6

מספר המקומות מובל

